

Svar til Torunn Lindland Gaarden

Takk for dine mange år som medlem i Den norske tannlegeforening, og først og fremst takk for dine mange år som tillitsvalgt i foreningen, både lokalt og sentralt, blant annet som ordfører i NTFs representantskap.

Gjennom mitt eget engasjement som tidligere tillitsvalgt i foreningen, kjenner jeg deg som et engasjert medlem med sterke og tydelige meninger. Nettopp et slikt medlem som NTF trenger. Derfor er jeg lei for at du velger å melde deg ut av NTF, selv om jeg selvfølgelig respekterer at du har tatt dette valget.

Men jeg er også lei meg for at du har valgt å konkludere uten å ta deg tid til å kontakte noen av oss som kunne ha gitt mer opplysninger om en del av det som ser ut til å ha frustrert deg. Og selv om du sier at du ikke ønsker å involvere deg i en debatt, så føler jeg veldig for å kommentere en del av de forholdene du tar opp. For det er mye her som fortjener å bli kommentert, og en del som faktisk ikke kan stå uimotsagt.

Du må selvsagt selv bestemme om du vil være med og debattere videre, og i tilfelle i hvilket forum. Det er kun gjennom gode og konstruktive diskusjoner at vi kan utvikle både oss selv og den foreningen som vi begge har brukt så mye av vår tid på og hatt så mye glede av opp gjennom årene.

Vi har lenge slitt med å få etablert gode opplæringstilbud til ledere i tannhelsetjenesten, offentlig som privat. Du har rett i at vi ikke har lyktes med dette. Men vi gleder oss over at Helsedirektoratet nå har kommet på banen og vil etablere en ny videreutdanning for helseledere, inkludert tannhelseledere i kommuner og fylkeskommuner. Det initiativet hilser vi velkommen, og vi vil søke et aktivt samarbeid med dem som får oppdraget.

Det er ikke riktig når du hevder at en leder blir henvist til arbeidsgiver for å få samme type støtte som et vanlig medlem. Et medlem som er i konflikt

med sin (offentlige) arbeidsgiver vil alltid få hjelp av foreningen, uavhengig av om vedkommende er tannlege, klinikkisjef, overtannlege eller fylkestannlege. Men hvis et medlem som er leder, står i en konflikt der vedkommende representerer arbeidsgiveren, er det fylkeskommunen som har plikten til å gi støtte. Fylkeskommunene med sine HR-avdelinger og juridiske støtteapparat forventes da å hjelpe arbeidsgiversiden. Den store forskjellen i styrkeforholdet mellom arbeidsgiversiden og arbeidstakeren er årsaken til at NTF i offentlig sektor er en arbeidstakerforening.

NTFs advokater bistår hvert år medlemmer i både privat og offentlig sektor i et betydelig antall arbeidskonflikter, herunder oppsigelsessaker. Det vil i slike saker alltid bli forsøkt å finne minnelige løsninger. Bistand kan etter en konkret vurdering også gis i forbindelse med rettssaker, der dette anses nødvendig etter en arbeidsrettslig vurdering. Det ble under NTFs ledermøte i desember 2014 redegjort for NTFs rolle i arbeidskonflikter i både offentlig og privat sektor, herunder om arbeidsgivers taushetsplikt i personalsaker og plikt til å forhindre ryktespredning. Bergen tannlegeforening må gjerne ta kontakt dersom de ønsker det samme foredraget på et lokalforeningsmøte.

NTF arbeider ikke aktivt for at tannleger fra EU-land skal etablere praksis i Norge, men må som alle andre forhold seg til gjeldende EU-regler. NTF er imidlertid svært opptatt av at alle tannleger skal følge norsk lovgivning. Dette handler både om pasientsikkerhet og likhet i konkurransevilkår. Det vises blant annet til artikkel i Tidende nr. 9/2014 «Norsk autorisasjon – norsk språk». Det bemerkes for øvrig at Statens helsetilsyn er tilsynsorgan etter helsepersonelloven, og at det er de som i enkeltsaker vil måtte vurdere faglig

kvalitet opp mot lovens forsvarlighetskrav.

NTF kommuniserer med medlemmene gjennom Tidende, nettstedet www.tannlegeforeningen.no, Facebook, Tannbloggen, flere månedlige nyhetsbrev på e-post og det informasjonsmøtet som avholdes under Landsmøtet. Vi har økt innsatsen betydelig de siste årene, og opplever at medlemmene setter pris på dette. I tillegg har vi åpnet NTFs medlemsforum for å gjøre det enda enklere for medlemmene å diskutere saker de er opptatt med – først og fremst med hverandre. Når det gjelder innholdet i Tidende så bestemmes dette av redaktøren, mens sekretariatets kommunikasjonsstab og foreningens sentrale tillitsvalgte er ansvarlig for det øvrige.

Til de konkrete punktene du nevner:

* NTF har i alle år hatt en klar politikk for at tannhelsetjenesten må ledes av tannleger. Presentasjonen på Den offentlige tannhelsetjenestens (DOT) Lederforum var en organisasjons- og lederteoretisk begrunnelse for hvorfor det bør være slik.

* BTF kan jeg ikke svare for, men som medlem i denne lokalforeningen, kan du jo selv bidra til den debatten som du etterlyser. Her er det lokaldemokratiet som råder grunnen.

* NTF svarer ikke for Praksiseierforeningens (PEF) syn og holdninger. PEF er ikke en del av NTF. NTF var invitert som debatt deltakere på medlemsmøte i PEF hvor tema noe provoserende dreide seg om «privat praksis i regi av offentlig tannhelsetjeneste». Vi mente NTFs deltakelse var viktig, nettopp fordi vi har en klar politikk på at pasienten selv velger tannlege, offentlig eller privat. Det kan man selvsagt være uenig i. Men hva tidligere tillitsvalgte i NTF velger å engasjere seg i, ligger i alle fall utenfor vårt ansvarsområde.

* NTFs advokater har, i likhet med andre advokater, en uavhengig rolle, og

har krav på ikke å bli identifisert med de standpunkter de forfekter for sine klienter og de interesser klientene har, jf. advokatforskriften kapittel 12.

Advokater har taushetsplikt. På prinsipielt grunnlag vil NTF heller aldri kommentere eller begrunne bistand overfor enkeltmedlemmer offentlig.

* Det bemerkes imidlertid at NTF aldri har hevdet at voksne pasienter «tilhører» privat praksis. Prinsippet om fritt tannlegevalg er blant annet nedfelt i NTFs etiske regler § 6.

* På generelt grunnlag vil jeg videre understreke at en lisens er en begrenset autorisasjon, jf. helsepersonelloven § 49. Når en tannlege, offentlig eller privat, ansetter en tannlege med lisens, får hun/han som arbeidsgiver et skriv fra Statens autorisasjonskontor der det tydelig framgår hvilket generelt og spesifikt ansvar man påtar seg for å veilede lisenstannlegen. I generelle retningslinjer for veiledet praksis står det blant annet «En lisens gis som et ledd i et kvalifiseringsløp mot autorisasjon som tannlege. Lisensen gir rett til å å bruke tittelen og utøve yrket som tannlege, men er begrenset i tid og forutsetter arbeid under veiledning av en autorisert tannlege. Formål med praksis er at kandidaten skal godtgjøre at han eller hun har nødvendig kyndighet for å kunne arbeide som tannlege i Norge. Dette vil si at kandidaten etter gjennomført praksis må inneha kunnskaper

og ferdigheter på samme nivå som en nyutdannet tannlege med norsk utdanning for å kunne få autorisasjon».

Alle arbeidsgivere har et opplærings- og veiledningsansvar og en rekke plikter overfor dem som ansettes i virksomheten, og det finnes klare og formelle regler for hvordan konflikter i arbeidslivet skal håndteres. Dette er bl a beskrevet i Tidende nr. 9 2013 i artikkelen «Du har sparken!» om formkrav og fremgangsmåte ved oppsigelse av ansatte. I NTFs etiske regler §§ 10 og 11 heter det bl.a. at tannleger ikke skal uttale seg om kolleger og deres arbeid eller vurderinger med mindre det er på oppfordring fra NTFs organer eller offentlige tilsynsmyndigheter. Tilgang til kollegas journal bør foreligge. Tannlegen bør forsikre seg om at kollegaen først har hatt mulighet til å uttale seg i sakens anledning. Det heter videre at faglig uenighet ikke må bringes frem for offentligheten på en måte som kan være egnet til å skade kolleger og/eller standens anseelse. Jeg beklager sterkt at du, og flere med deg, bringer videre rykter om en kollega.

Med hensyn til det ansvar offentlig tannhelsetjeneste har for opplæring og utdanning av tannleger, så er dette lovfestet i tannhelsetjenesteloven § 6-1. (Undervisning og praktisk opplæring), hvor det heter at: «Enhver fylkeskommune plikter å medvirke til undervisning og praktisk opplæring av tannhel-

sepersonell, herunder også videre- og etterutdanning. Fylkeskommunen skal sørge for at dens ansatte tannhelsepersonell får påkrevet videre- og etterutdanning.» NTF forventer at en profesjonell arbeidsgiver vet hvilke plikter de påtar seg når de ansetter en medarbeider, uansett bakgrunn. Det er tross alt arbeidsgiver som gjør det endelige valget om å ansette eller ikke. Når valget er tatt, inntreer forpliktelsene. Det bør ingen arbeidsgiver bli overrasket over.

At norske ungdommer tar en utdanning i utlandet som de kanskje ikke får brukt når de kommer hjem, er svært uheldig og problematisk for dem det gjelder. Men det er verdt å legge seg på minnet at de aller fleste med utdanning fra utlandet – enten de er nordmenn som har studert i et annet land, eller de er utenlandske borgere som har kommet til Norge for å arbeide her – har god kompetanse og kan tilføre norsk odontologi både nye og nyttige impulser. NTF tar avstand fra en generalisering av problemstillingen, slik det har vært flere tendenser til den senere tiden.

Jeg er sikker på at du har mer å bidra med i NTF, Torunn, men takk for samarbeidet!

Richard R. Næss
Generalsekretær i NTF